

**Erasmi a Chokier Tractatus absolutissimus de
iurisdictione ordinarii in exemptos, deque illorum
exemptione ab ordinaria iurisdictione**

Mvltis Pontificvm Decretis, Et SS. Congregationis ... Cardinalium
Declarationibus illustratus ; omnibus in iudicio Civili & foro Ecclesiastico
versantibus perquam utilis ac necessarius ; in duos tomos ab ipso Auctore
distinctus

Chokier, Érasme de

Coloniae Agrippinae, 1684

75. Canones deponentes aliquid de iurisdictione ordinaria fovenda,
tollenda, moderanda, an includant solam ordinariam jure communi
competentem, an verò etiam comprehendant eam, quæ competit ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61886](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61886)

temp. ord. Decius l. Finali not. 9. ff. de jurisd. om. jud. Navarr. conf. 41. de temp. ordina
 tionem eius ad quem locus spectat, uti videre est apud Philippum Francum, ad
 ut ligantes num. 2. & 3. qui contra Joan. And. d. cap. ut ligantes, Bald. l. si quis ex
 sonu C. de Episc. audi. in fin. Curt. de Feudis part. 7. quæst. 5. ubi disputatur de pat
 tacita & expressa, censet sufficere tacitam, per leg. quæro de solut. Imò sunt etiam
 sentiant jurisdictionem alieno in territorio exerceri posse partibus non contradic
 tibus inter quos Spec. de Comp. Jud. adu. §. 1. vers. quid si duo pssim & Tn. de leg. 3.
 nunc dicendum vers. sed pone. Franc. d. c. ut ligantes nu. 2. & in de Appell. §. nunc in alio
 mus vers. sed quid si de facto, ut & si jurisdictionem in alieno Territorio exerceri quis
 piam præscripserit, ut & si quispiam id præscriptione acquisiverit, ratione enim
 consuetudinis aut præscriptionis iudex poterit alieno in territorio jurisdictionem
 exercere, atque etiam in maleficium sive criminolum manus iniicere. Franc. d. cap. ut
 ligantes num. 2. Bald. l. 3. in fin. ff. de testib. glof. cap. conquestus 9. qu. 4. glof. cap. dicitur de
 arbitris Archid. cap. placuit l. 1. 16. qu. 1. qua de re vide etiam supra quæst. 6.

Q V Æ S T I O LXXV.

Canones disponentes aliquid de Jurisdictione ordinaria fovenda, tollenda,
 moderanda, an includant solam ordinariam de jure communi, an
 verò eam quæ competit consuetudine præscripta,
 vel Privilegio.

S U M M A R I U M.

1. Lex generaliter loquens generaliter est intelligenda.
2. Jurisdictio ordinaria quovis titulo acquisita est propriè ordinaria.
3. Dispositio loquens de jurisdictione ordinaria, comprehendet omnem illius speciem.

Q Ua in quæstione licet ab eo, qui orio abundaret, multa utrimque adferri possent,
 ego illius penuria, paucis multa complectens. dico comprehendere omnem
 jurisdictionem ordinariam, sive ea jure communi competat, sive consuetudine,
 præscriptione, Privilegio, aut quocumque alio iusto titulo acquisita. Navarr. Conf. 9.
 nu. 1. de Privileg. Primo, quia lex generaliter est intelligenda leg. de pretio ff. de publice in
 rem act. cap. soluta de majoru. & obed. Secundo, quælibet jurisdictione ordinaria quovis
 titulo acquisita, est propriè ordinaria, sive ea jure communi competat, sive consue
 tudine, præscriptione, privilegio, aut alio titulo, ad instar generis, quod propriè præ
 dicatur de omnibus suis speciebus. Bald. l. 2. d. C. de Jure aureorum annulorum. Tertio
 sicuti facultas concessa inferiori Episcopo delegandi ea quæ sibi proprio jure compe
 tuat, comprehendit etiam sibi consuetudine, præscriptione, Privilegio, aut alio
 titulo

titulo iusto competentia, glos. Abb. Feli. Et DD. cap. fin. de offic. ord. Ita à rationis paritate, dispositio loquens de iurisdictione ordinata, comprehendit omnem illius speciem live iure communi, five alio titulo competat.

QUESTIO LXXVI.

Citans Exemptum coram Ordinario, an præscriptionem interrumpat?

SUMMARIUM.

- 1. Appellatio coram honestis personis admittitur, cum copia iudicis competentis haberi non potest.
- 2. Testes ad perpetuam memoriam coram incompetente examinari.
- 3. Citatio coram iudice de cuius iurisdictione dubitatur, operatur ut citatus comparere debeat, quod fallit ut n. 4.

Distinctione utendum est: aut certum est ordinarium esse incompetentem, & eo casu præscriptionem non interrumpit, l. pen. Et ibi DD. C. ne de statu defunctorum cap. ut de bitus ubi glo. verb. coram idoneo de app. glo. cap. placuit §. hac verb. interrupta de prescrip. Quod limita, nisi iudicis competentis copia haberi non possit, arg. l. ubi adsum ff. de iur. Et curat. datis ab his. 70. Franc. Balbus de prescrip. in 4. quest. princ. 6. par. num. 1. 4. verum ampliatur 4. Ita enim etiam appellatio coram honestis personis admittitur, cum copia iudicis competentis haberi non potest, cap. fin. ubi glo. de app. Lapsus alleg. 38. & testes ad perpetuam memoriam coram incompetente examinari possunt, cum competentis copia haberi non potest, Angel. Et castr. l. cum hic qui- bus 5. transactiones alimentorum ff. de Transact. Mandos. ad Reg. Canc. 34. q. 40. n. 4. Aut dubium est, an ordinarius haberi possit pro competente, & tunc præscriptio interrumpret. Mandos. d. quest. 40. num. 5. arg. l. 2. §. sed. Et si dubietur Et l. si quis ex aliena ff. de iud. l. 2. ubi glo. verb. citatur ff. si quis in ius vocatus. Citatio enim coram iudice de cuius iurisdictione dubitatur, operatur ut citatus comparere debeat, & excipere. Lap. alleg. 16. §. 58. Et utrobique late num. 9. Et col. Penul. Mandos. d. quest. 40. idque potest citare faciens aliquem ante ipsius citantis vel citati comparitionem l. quamvis Et ibi Bald. Et Alex. num. 4. ff. de in ius voca. Mandos. reg. Canc. 34. quest. 66. nu. 6. l. in Criminali ubi glo. verb. in instructo C. de iurisdic. om. iud. l. 1. ubi glo. ff. de in ius voc. Castr. l. si quis maior. c. de transact. Idque, ne iuste pœnitentibus humanitas amputetur. l. si quis libellos C. de appell. Bellam. dec. 496. ante finem.

Deinde, nisi citatio aut litis contestatio sit nulla. Mandos. ad reg. Can. 29. quest. 96. Abb. cap. illud num. 1. 4. de prescrip. in 4. quest. princip. 6. par. 15. Tiraq. de vet. glo. 2. n. 3.